

Storbötet Vind 2 Ab
c/o NEOEN Renewables Finland Oy
Mikaelsgatan 7
00100 Helsingfors

Vindkraftsprojektet Storbötet 2, Vörå och Nykarleby

Motiverad slutsats

Den motiverade slutsatsen är den slutsats om projektets betydande miljökonsekvenser som kontaktmyndigheten har gjort utgående från bedömningsbeskrivningen och de åsikter och utlåtanden som har inlämnats om den, och kontaktmyndighetens egen analys med stöd av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (nedan MKB-lagen).

1 Projektinformation

Projektets namn och placering

Vindkraftsprojektet Storbötet 2, Vörå och Nykarleby

Projektansvarig

Storbötet Vind 2 Ab

Sitowise Oy har fungerat som konsult vid utarbetandet av bedömningsbeskrivningen.

Kontaktmyndighet

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten har varit kontaktmyndighet för projektet.

Den projektansvariges beskrivning av projektet och projekialternativen

Storbötet Vind 2 Ab planerar ett vindkraftsprojekt där avsikten är att bygga 7 vindkraftverk med en maximihöjd på 300 meter på produktionsområdet Storbötet 2 i Vörå samt ett vindkraftverk med en maximihöjd på 300 meter på produktionsområdet Storbötet 1 i Nykarleby. Projektområdet är beläget cirka 8 km öster om byn Oravais, öster om riksväg 8. Produktionsområdet Storbötet 2 har en areal på cirka 430 hektar. Vindkraftverkens enhetseffekt är högst 10 MW och den sammanlagda effekten högst 80 MW. Den

externa elöverföringen har redan genomförts och ingår därför inte i MKB-förfarandet.

Bedömda alternativ

ALT-0: Projektet genomförs inte.

ALT-0+: På projektområdet byggs 8 vindkraftverk som redan har gällande bygglov. Av dessa är 7 belägna i Vörå och ett (1) i Nykarleby. Vindkraftverken i Vörå har en maximihöjd på 215 meter och en enhetseffekt på högst 7,2 MW. Vindkraftverket i Nykarleby har en maximihöjd på 250 meter och en enhetseffekt på högst 7,2 MW. Kraftverkens sammanlagda effekt är högst 57,6 MW.

ALT-1: På projektområdet byggs 8 vindkraftverk, av vilka sju i Vörå och ett (1) i Nykarleby. Vindkraftverken har en maximihöjd på 300 meter, en enhetseffekt på högst 10 MW och en sammanlagd effekt på högst 80 MW.

Inledande av ärendet

Den projektansvarige Storbötet Vind 2 Ab har inlett förfarandet för miljökonsekvensbedömning (nedan bedömningsförfarande) genom att lämna in programmet för miljökonsekvensbedömning (nedan bedömningsprogram) till kontaktmyndigheten 11.9.2024. Bedömningsprogrammet var framlagt 17.9–16.10.2024 och kontaktmyndigheten gav sitt utlåtande om det 18.11.2024.

Den projektansvarige lämnade 01.08.2025 en miljökonsekvensbeskrivning (nedan bedömningsbeskrivning) till kontaktmyndigheten för behandling och att ge en motiverad slutsats.

Behovet av bedömningsförfarande för projektet grundar sig på punkt 7 e) i bilaga 1 till MKB-lagen om vindkraftsprojekt, när antalet enskilda anläggningar är minst 10 stycken eller den sammanlagda effekten minst 45 megawatt.

2 Information och samråd om bedömningsbeskrivningen

Kontaktmyndigheten informerade om bedömningsbeskrivningen och dess framläggande samt om möjligheten att framföra synpunkter och utlåtanden genom en offentlig kungörelse 13.8–10.10.2025. Kungörelsen och bedömningsbeskrivningen med bilagor publicerades på NTM-centralens webbplats www.ely-keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa och på miljöförvaltningens webbplats

<https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/miljokonsekvensbedomning/vindkraftsprojekt-storbotet-2-vora-och-nykarleby>. Meddelande om kungörelsen har skickats till Vörå kommun samt till städerna Nykarleby och Kauhava för

publicering på deras webbplatser. Dessutom har man informerat om bedömningsbeskrivningen, dess framläggande samt om möjligheten att framföra åsikter och utlåtanden i tidningarna Ilkka-Pohjalainen, Vasabladet och Österbottens Tidning genom tidningsannonser som publicerades den 13.8.2025.

Under samrådstiden kunde bedömningsbeskrivningen ses i pappersform i Vörå kommunhus, i stadshusen i Nykarleby och Kauhava samt på biblioteken i Oravais och Alahärmä.

Ett möte för allmänheten om bedömningsbeskrivningen ordnades 23.9.2025 kl. 18–20 i Årvasgården, Slagfeltsvägen 20, 66800 Oravais. Utöver representanter för kontaktmyndigheten och den projektansvariga deltog 11 personer fysiskt i mötet och 1 lyssnare via distansförbindelse. Under mötet för allmänheten togs bland annat följande frågor upp: beaktande av vindriktningen i bullermodelleringarna, effekterna på grundvattnet, vindkraftverkens inverkan på fastigheternas värde, vindkraftverkens avstånd till bebyggelse, boendetrivsel, vindkraftverkens livscykel samt antalet vindkraftverk i kommunen.

3 Utlåtanden och åsikter om bedömningsbeskrivningen

Kontaktmyndigheten begärde utlåtanden om bedömningsbeskrivningen av kommuner och andra myndigheter inom projektets influensområde som sannolikt berörs av frågan. Kontaktmyndigheten fick in 16 utlåtanden och 5 åsikter om bedömningsbeskrivningen. Säkerhets- och kemikalieverket samt fiskerihushållningsmyndigheten vid NTM-centralen har meddelat att de inte har något att uttala om bedömningsbeskrivningen.

Nedan presenteras kontaktmyndighetens syn på det centrala innehållet i responsen. Utlåtandena och åsikterna finns i sin helhet på adressen <https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/miljokonsekvensbedomning/vindkraft-sprojekt-storbotet-2-vora-och-nykarleby>. Uppgifter som betraktas som personuppgifter har strukits ur utlåtanden och synpunkter som publicerats på webbplatsen.

Södra Österbottens förbund konstaterar att områdena Storbötet 1 och 2 i sin helhet har anvisats som områden som lämpar sig för vindkraftsproduktion i Österbottens landskapsplan 2050, som trädde i kraft i juli 2025. I Södra Österbottens landskapsplan 2050 har ett landskapsmässigt värdefullt område, Ekoluoma åkerslätt i Kauhava, samt en kärnzon för livsmedelsproduktion markerats söder och sydost om projektområdet, vilka har identifierats som en del av konsekvensbedömningen. Vid bedömningen av landskapskonsekvenser har de senaste rekommendationerna tillämpats och illustrerande bilder har tagits fram även från Södra Österbotten, med tyngdpunkt på kulturmiljöns

värdeområden. Förbundet påpekar dock att bedömningen av landskapskonsekvenserna för alternativet ALT-0+ är knapphändig, vilket lämnar osäkerhetsfaktorer i bedömningsresultaten. Förbundet anser att en lägre totalhöjd på vindkraftverken än i alternativ ALT-1 skulle minska de stora negativa konsekvenserna för landskapets värdeområden.

Enligt *Fingrid Abp* ska det i den fortsatta planeringen begäras ett separat korsningsutlåtande för byggandet av kraftledningar eller annan byggnation som placeras i deras närhet.

Meteorologiska institutet påpekar att, i motsats till vad som anges i bedömningsbeskrivningen, syns vindkraftsområdena i väderradarmätningar på upp till 100 kilometers avstånd från radarn, beroende på väderförhållandena.

Naturresursinstitutet konstaterar att det utlåtande som gavs i bedömningsprogramskedet fortfarande är aktuellt. För projektet är de centrala konsekvenserna dess möjliga sammantagna effekter. På projektområdet hittades inga tecken på spelplatser för hönsfåglar, men som en brist ses att utredningarna genomfördes endast under en fältsäsong.

Västkustens miljöenhet betonar att riktvärdena för buller inte får överskridas. Dessutom får rörliga skuggor inte överstiga 8 timmar per år vid bebyggelse. Väster om projektområdet finns ett grundvattenområde och därför får grundvattnets kvalitet eller nivå inte försämrats. Riskerna i anslutning till iskastning ska beaktas längs vägarna i närheten. Placeringen av vindkraftverken och planerna för vägbyggandet i området bedöms enligt planen inte påverka andra viktiga samhällsfunktioner ur miljöhälsosynpunkt.

Forststyrelsen lyfter fram att det i bedömningsbeskrivningen konstateras att vindkraftverkens förskjutningseffekter har visat sig sträcka sig i genomsnitt 500 meter från kraftverken för flera artgrupper, men att effekterna för störningskänsliga arter kan sträcka sig 1–5 kilometer. Forststyrelsen påpekar att om vindkraftverkens störningseffekter sträcker sig mer än 1 km från platserna för vindkraftverken, kommer projektets konsekvenser i stor omfattning att riktas även mot området Paljakanneva–Åkantmossen. Projektets konsekvenser för fågelfaunan i Paljakanneva–Åkantmossen har behandlats kortfattat i bedömningsbeskrivningen, och man hänvisar huvudsakligen till Naturabedömningen, där granskningen bygger på gamla linjeberäkningar från åren 2008 och 2011. Forststyrelsen har redan tidigare betonat bristerna i uppgifterna om fågelbeståndet och behovet av att uppdatera dem, men uppgifterna har inte kompletterats under MKB-förfarandet. Vindkraftsprojekten Storbötet 1, Mörknässkogen och det planerade Storbötet 2 skulle tillsammans bilda ett nästan enhetligt

produktionsområde i omedelbar närhet av Naturaområdet Paljakanneva-Åkantmossen, vilket sannolikt skulle försämra fågelbeståndet, särskilt på myrområdet Åkantmossen. Bristen på aktuella uppgifter om häckande fåglar och avsaknaden av uppföljning av konsekvenserna av tidigare projekt försvårar bedömningen av konsekvenserna och planeringen av eventuella lindringsåtgärder.

I bedömningsbeskrivningen har en kollisionsmodellering gjorts för havsörn och rovfåglarnas rörelser har följts, men bedömningen fokuserar på generella kollisionsrisker och inte på det revir som ligger i projektområdets influensområde. Forststyrelsen anser att konsekvensbedömningen bör kompletteras med en revirspecifik granskning där de sammantagna effekterna beaktas. I bedömningsbeskrivningen har ingen separat bedömning gjorts för den andra sekretessbelagda arten. Artens kända boplatser ligger förhållandevis långt från de planerade vindkraftverken, varför projektets konsekvenser för arten sannolikt kan bedömas som små. Vid den fortsatta planeringen bör man dock även för denna art fästa uppmärksamhet vid de sammantagna effekterna.

Österbottens förbund begär att man i den fortsatta planeringen av projektet beaktar att Österbottens landskapsplan 2050 trädde i kraft 2.7.2025 och ersätter därmed Österbottens landskapsplan 2040. Österbottens förbund påpekar att kartbild 7–2 inte motsvarar den godkända landskapsplanen, enligt vilken markeringen för behovet av järnvägsförbindelse inte är belägen på projektområdet. Förteckningen över vindkraftsprojekt i närområdet hade varit bra att uppdatera, eftersom situationen förändras över tid. Förbundet betonar att det i den fortsatta planeringen är viktigt att de negativa effekter som har identifierats i MKB-förfarandet beaktas och förebyggs genom lindringsåtgärder.

Österbottens museum lyfter fram att både siktanalysen och de illustrerande bilderna visar att de största negativa landskapskonsekvenserna riktas mot områden något norr om Storbötet 2, Gräggas (bildpunkt 7) och Österby (bildpunkt 8). Österby är dessutom en kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå. Museet påpekar att influensområdets karaktär som jordbrukslandskap är en väsentlig del av dess värde som kulturlandskap. De objekt som ingår i Museiverkets inventering av byggda kulturmiljöer av riksintresse (RKY) ska utgöra utgångspunkt för planeringen av områdesanvändningen. Att inventeringen har gjorts före utbyggnaden av vindkraft innebär inte att den kan åsidosättas. De på landskapsnivå värdefulla kulturmiljöerna och landskapsområdena ingår i Österbottens landskapsplan 2050. Att höja vindkraftverkens höjd från 215 meter till 300 meter är sannolikt inte avgörande med tanke på landskapskonsekvenserna, men kraftverken kommer att synas på ett avsevärt större område och påverka landskapet negativt.

Österbottens räddningsverk betonar vikten av att ta fram en riskanalys för projektet, där det framgår hur riskerna hanteras. I vindkraftverken används kemikalier som kan klassificeras som farliga, och i den fortsatta planeringen ska det utredas om den projektansvariga är skyldig att anmäla dessa till räddningsmyndigheten. Räddningsmyndigheten anser att byggnader, friluftsleder och andra allmänna vistelseområden inte bör ligga närmare vindkraftverken än 600 meter, om man inte genom en projektspecifik riskkartläggning kan visa att ett kortare skyddsavstånd är möjligt. Dessutom ska en räddningsplan och ett objektkort utarbetas för vindkraftsområdet i enlighet med räddningsverkets anvisningar.

Försvarsmaktens 2. logistikregemente konstaterar att projektets konsekvenser för Försvarsmaktens radar- och övervakningssystem har behandlats i bedömningsbeskrivningen. Enligt bedömningsbeskrivningen har Försvarsmakten gett två utlåtanden om projektet, enligt vilka projektet inte har betydande konsekvenser för Försvarsmaktens radarövervakning. Försvarsmakten har gett ett nytt utlåtande i juni 2024 med anledning av förändrade projektuppgifter, enligt vilket Försvarsmakten inte motsätter sig projektet.

Seinäjäki museer konstaterar att endast två av de illustrerande bilderna är tagna från Södra Österbotten: från RKY-området Voltis bys radbebyggelse samt från det på landskapsnivå värdefulla landskapsområdet Ekoluoma åkerslätt i Kauhava. Kvaliteten på de illustrerande bilderna, särskilt i bilaga 6, är bristfällig, vilket gör det svårt att få en uppfattning om hur omfattande landskapskonsekvenserna är. Vindkraftverkens landskapskonsekvenser under den mörka tiden har inte illustrerats alls. Siktanalysen (bilaga 4) är svårtolkad på grund av bildkvaliteten. Av den förstörade bilden får man inte en tydlig uppfattning om från vilka platser kraftverken eventuellt kommer att synas.

Museet anser att bedömningen av landskapskonsekvenserna delvis är otillräcklig för Södra Österbottens del och begär att värdeområdena och värdeobjekten i landskapet och den byggda kulturmiljön beaktas bättre än i nuläget. På mindre än 20 kilometers avstånd från projektområdet finns flera landskapsområden och byggda kulturmiljöer som är landskapsmässigt och nationellt värdefulla, såsom kulturlandskapet Hanhiluoma och olika kulturmiljöer i Kauhava. När det gäller Ekoluoma åkerslätt i Kauhava konstateras det på sidan 140 i bedömningsbeskrivningen att förändringens betydelse kan anses vara mycket negativ, eftersom kraftverken kommer att framträda tydligt från många platser och över ett stort område. Av denna anledning anser museet att det finns skäl att ta fram illustrerande bilder från fler punkter i området. När det gäller de enskilda landskapsmässigt betydande objekt i den byggda kulturmiljön som har markerats i Södra Österbottens

landskapsplan 2050, såsom gårdsgruppen Ekolan taloryhmä, bör det klargöras om objekten har beaktats i bedömningen.

Vörå kommuns byggnads- och miljönämnd påpekar att alternativen ALT-0 och ALT-0+ har blandats ihop i bullermodelleringen. I beskrivningen av vägnätet och jämförelsen mellan alternativen har man inte beaktat vägnätets nuvarande status och de förändringar som skett efter den gällande planens godkännande. Uppgifterna om vindkraftsprojekten i Vörå är fortfarande felaktiga, särskilt vad gäller Mörknässkogen och Trollkullen, samt i flera bilagor, såsom buller-, skugg- och Naturabedömningarna. Nämnden konstaterar att, i motsats till vad som anges i bedömningsbeskrivningen, kräver jordkablarna skogsröjning, även om jordkabeln byggs intill en befintlig väg. Tabellen över gällande tillstånd för uttag av jordmaterial innehåller felaktiga uppgifter; bland annat har ett marktåktstillstånd i området Fulberget löpt ut år 2024. I bedömningen har ingen ny inventering av fornlämningar inkluderats. När det gäller fornlämningen Björnstensberget 2 bör konsekvenserna minimeras i den fortsatta planeringen. I bedömningarna har man inte beaktat att merparten av transporterna går genom grundvattenområdet vid Pensalkangas av klass I, vilket avsevärt ökar risken för föroreningar under byggtiden. Alternativet ALT-0+ anses ur landskapssynpunkt vara lämpligare än ALT-1. Det rekommenderas inte att placera ett vindkraftverk på området Storbötet 1 som är högre än de övriga vindkraftverken på Storbötet 1.

Österbottens distrikt vid Finlands naturskyddsförbund konstaterar att det inte finns grunder för att projektet ska placeras på flyttstråk som är viktiga för fågelbeståndet. Distriktet påpekar att kommunen enligt 11 § i naturvårdslagen ska främja natur- och landskapsvärden inom sitt område. Distriktet konstaterar att projektområdet är beläget inom influensområdet för havsörnens revir. Projektområdets häckande fågelbestånd omfattar flera hotade arter och arter som omfattas av EU:s fågeldirektiv, och projektet bedöms slå ut skogshönsfåglarnas revir. Genom projektet splittras djurens livsmiljöer ytterligare och en del av dem försvinner permanent. Distriktet uttrycker också oro över den ökade närheten till grundvattenområdet, korrekt modellering av buller, spridning av mikroplast i miljön, avsaknaden av ekologisk kompensation samt projektets konflikt med biodiversitetsmålen. Distriktet anser att det bästa alternativet är att projektet inte genomförs.

Telia Finland Abp påminner om att det i framtiden inte går att bygga radiolänksystem inom projektets influensområde. För projektets elöverföringsledningar ska en utredning om farlig spänning göras med avseende på Telias kablar.

Nykarleby stad konstaterar att vindkraftverkens avstånd till bebyggelse upprepade gånger lyftes fram som en viktig faktor i samband med delgeneralplanen för Storbötet, varför man bör förhålla sig försiktigt till att

öka kraftverkens höjd. När det gäller delgeneralplanen för Storbötet i Nykarleby har man beslutat att vindkraftverkens avstånd till bebyggelse ska vara minst 2 km. Nykarleby stad påpekar att bullermodelleringarna har utförts med mindre kraftverk än de som planeras i projektet. För att få mer tillförlitliga bullermodelleringar borde modelleringen göras med tillräckligt stora vindkraftverk. Vad gäller utredningen om rörliga skuggor konstateras felaktigt att uppgifterna om Björkbacken baserar sig på bygglov. Detta stämmer inte, eftersom området ännu inte har en godkänd delgeneralplan. Dessutom innehåller de fyra sista bilagorna/sidorna i bilaga 3 felaktigheter, och det kartmaterial som presenteras där beskriver inte de sammantagna effekterna från rörliga skuggor. Nykarleby stad påpekar att modelleringens tillförlitlighet inte är särskilt hög, eftersom det finns brister i utgångsmaterialet i fråga om projekten i Nykarleby. Stadsfullmäktige beslutade att inte godkänna delgeneralplanen för Dalalandet, varför Dalalandet inte behöver beaktas i den fortsatta planeringen. Delgeneralplanen för Storbötet i Nykarleby möjliggör byggandet av vindkraftverk med en totalhöjd på högst 250 meter. Därför anser staden att alternativet ALT-0+ utgör en motiverad utgångspunkt för den fortsatta planeringen.

Nykarleby stads miljö- och byggnadsnämnd konstaterar att högre vindkraftverk blir mer dominerande i landskapsbilden och att deras skuggor, reflektioner och flyghinderljusens synlighet i mörker ökar och sprider sig över ett större område. Högre vindkraftverk medför en ökad kollisionsrisk för fåglar och fladdermöss. För det vindkraftverk som placeras i Nykarleby har bygglov godkänts (21.8.2024) för en totalhöjd på 250 meter, men byggarbetena har ännu inte påbörjats. Den gällande delgeneralplanen tillåter byggandet av ett vindkraftverk med en totalhöjd på högst 250 meter. En höjning av totalhöjden till 300 meter skulle förutsätta en planändring i Nykarleby. Enligt ett beslut fattat av Nykarleby stad får ett vindkraftverk med en totalhöjd på högst 250 meter inte placeras närmare än två kilometer från närmaste bostadsbyggnad. Om vindkraftverkets totalhöjd ökas från 250 meter ska även avståndet till bebyggelse öka.

I åsikterna har man tagit ställning till följande delområden av bedömningen:

I åsikterna uttrycks oro över att vindkraftverken 1, 2 och 3 placeras för nära permanent bebyggelse. Man upplever att bullret från kraftverken under vissa väderförhållanden och beroende på vindriktningen är kraftigt och hörs ända inomhus. De mindre vindkraftverken i projektet Storbötet 1 på Nykarlebysidan har redan visat att bullerolägenheterna är betydande och negativa. De sammantagna bullereffekterna bedöms ytterligare öka olägenheterna.

I en åsikt framförs att de planerade vindkraftverken med en totalhöjd på 300 meter inte borde placeras närmare än 2 500 meter från bostadsbyggnaderna. Eftersom bullernivån från vindkraftsparken Storbötet 1 redan upplevs som störande anses det sannolikt att den rådande sydvästvinden gör bullernivån från vindkraftsparken Storbötet 2 störande för boendemiljön. Det är nödvändigt att säkerställa att bullerolägenheterna från de nya vindkraftverken inte stör invånarna i de närmaste byarna eller hindrar nya invånare från att flytta till området.

Dessutom lyfts säkerhetsaspekten fram, eftersom en vandringsled i området Storbötet, som används av ett stort antal människor, går alldeles intill det planerade vindkraftverket 1. Vindkraftverkets läge medför en risk ur säkerhetssynpunkt för friluftslivet i området.

4 Bedömningsbeskrivningens tillräcklighet och kvalitet samt kompetensen hos dem som utarbetat beskrivningen

Kontaktmyndigheten har granskat bedömningsbeskrivningens tillräcklighet och kvalitet. Bedömningsbeskrivningen Vindkraftsprojektet Storbötet 2, Vörå och Nykarleby uppfyller de innehållskrav som ställs på en bedömningsbeskrivning enligt 19 § i MKB-lagen (252/2017) och 4 § i MKB-förordningen (277/2017).

Bedömningsbeskrivningen har utarbetats utifrån bedömningsprogrammet och i väsentliga delar utifrån kontaktmyndighetens utlåtande om programmet. Bedömningsbeskrivningen innehåller sammantaget inte sådana väsentliga brister som skulle hindra kontaktmyndigheten från att ta fram en motiverad slutsats om projektets betydande konsekvenser. Utgående från bedömningsbeskrivningen och den respons som kommit in under samrådet är det möjligt att få en helhetsbild av projektet och dess miljökonsekvenser samt att identifiera och bedöma betydande effekter.

I bedömningsbeskrivningen har skillnaderna i konsekvenser mellan de olika alternativen och konsekvensernas betydelse beskrivits med hjälp av metoder som utvecklats inom projektet Imperia, vilket är ett allmänt använt sätt att bedöma konsekvenser inom MKB-förfaranden. Bedömningsresultat presenteras i separata kapitel för de olika konsekvenstyperna samt i tabellform i en sammanfattning i avsnittet om jämförelse mellan alternativen. Kontaktmyndigheten ser positivt på denna form av redovisning, eftersom en sammanfattning i tabellform underlättar identifieringen av de centrala konsekvenserna i det omfattande materialet i bedömningsbeskrivningen.

Beskrivningen innehåller en lättfattlig sammanfattning och källhänvisningar. Beskrivningen är till omfång och innehåll omfattande (350 sidor och 22 bilagor). Trots omfattningen har viktig information för läsaren,

som endast presenterats i bilagorna, utelämnats ur den egentliga bedömningsbeskrivningen. På grund av att uppgifterna var splittrade var bedömningens läsbarhet och möjligheten att skapa sig en helhetsbild utmanande i fråga om vissa slag av effekter.

I bedömningsbeskrivningen redogörs för hur projektet anknyter till andra projekt inom influensområdet. Effekterna på samhällsstrukturen, utnyttjandet av naturresurser, klimatet och luftkvaliteten, det arkeologiska kulturarvet, jordmånen och berggrunden, vegetationen och naturtyperna samt yt- och grundvattnet har bedömts i tillräcklig omfattning, och kontaktmyndigheten har inget att anmärka på bedömningen av dessa effekter. Konsekvensbedömningen är indelad i tydliga avsnitt, och för samtliga bedömda konsekvenser redovisas osäkerheter i bedömningen samt åtgärder för att minska dem.

I beskrivningen presenteras de uppgifter om kompetensen hos dem som utarbetar bedömningen som förutsätts i 33 § i MKB-lagen. Konsekvensbedömningen har utarbetats av en MKB-arbetsgrupp vid Sitowise Oy bestående av 17 experter med cirka 1–30 års erfarenhet och en adekvat, mångsidig utbildning. I bilagorna presenteras dessutom kompetens och antal erfarenhetsår för de personer som deltagit i utredningarna som tagits fram för projektet.

Vid hörandet och i samband med kontaktmyndighetens egen granskning har man uppmärksammat vissa brister och osäkerhetsfaktorer som ska beaktas i projektets fortsatta planering. Kontaktmyndigheten framför följande i fråga om de bristfälliga bedömningarna:

Projektbeskrivning

Vörå kommun har påpekat att man i beskrivningen av vägnätet och jämförelsen mellan alternativen inte har beaktat vägnätets nuläge och de förändringar som skett efter att den gällande planen färdigställdes.

Landskap

Konsekvenserna av alternativ ALT-0+ har behandlats snävt, trots att skillnaden i kraftverkens höjd påverkar landskapskonsekvensernas omfattning och dominans. Kvaliteten på en del av illustrationerna och bildparen är svag och räcker inte för att på ett tillräckligt tydligt sätt illustrera skillnaderna mellan alternativen. I analysen av siktområdena i bilaga 4 har man inte inkluderat andra vindkraftsprojekt inom influensområdet, trots att kontaktmyndigheten i sitt utlåtande över bedömningsprogrammet har betonat hur viktigt det är att bedöma de sammantagna konsekvenserna för landskapet. Museerna i Seinäjoki har påpekat att bedömningen av landskapskonsekvenserna delvis är otillräcklig för Södra Österbottens del och begär att värdeområdena och värdeobjekten i landskapet och den byggda kulturmiljön beaktas bättre än i

nuläget. Av illustrationerna är endast två tagna från Södra Österbottens sida.

Fågelbestånd

När det gäller havsörnen är bedömningen av konsekvenserna för det revir som ligger i närheten av projektområdet, liksom av de sammantagna konsekvenserna, fortfarande begränsad. Konsekvensbedömningen ska preciseras i den fortsatta planeringen med en bedömning av konsekvenserna för reviret i närheten av produktionsområdet, med beaktande av de sammantagna konsekvenserna tillsammans med andra vindkraftsprojekt.

Naturresursinstitutet lyfter fram som en brist att utredningarna av hönsfåglarnas spelplatser endast har genomförts under en fåltsäsong. Därmed är resultaten och de slutsatser som dragits om dem känsliga för slumpmässiga variationer.

Granskningen av konsekvenserna för fågelbeståndet för Paljakanneva–Åkantmossen bygger delvis på föråldrade utredningar (från 2008 och 2011), och aktuell information om häckande fågelbestånd har inte uppdaterats under MKB-förfarandet. Detta försvagar konsekvensbedömningens tillförlitlighet och försvårar planeringen av eventuella lindringsåtgärder.

Den tidsmässiga längden på uppföljningen av flyttfåglarnas vår- och höstflytt (13 + 14 dagar) motsvarar inte miljöministeriets rekommendation (Bedömning av konsekvenser för fågelfaunan vid utbyggnad av vindkraft, Miljön i Finland 1:2016). Kontaktmyndigheten har i sitt utlåtande om bedömningsprogrammet begärt att de rekommenderade kontrollmängderna följs, så att övervakningen av flyttningen tidsmässigt är tillräckligt heltäckande för att beakta artbeståndet i sin helhet.

Trafik

Bedömningen av ruttalternativen för specialtransporterna har varit ungefärlig, och det hade varit önskvärt att konsekvenserna för trafiken av de olika alternativen för transporternas utgångspunkt, såsom tekniska hinder längs rutterna, beskrevs mer ingående. Även förhållandena vid avgångspunkten för de övriga hamnalternativen har lämnats outredda. Dessutom framgår varken den aktuella situationen för utvecklingsprojekten i vägnätet eller deras eventuella konsekvenser för transportlederna av bedömningen. När det gäller tillståndprocesser och laghänvisningar finns det fel i bedömningsbeskrivningen. I fråga om "tillståndet för placering av kablar och ledningar på allmänt vägområde" som presenteras i tabell 4.2 behövs ett placeringstillstånd enligt 42 § i lagen om trafiksystem och landsvägar, inte ett undantagstillstånd enligt 47 §. I avsnitt 4.2.7 anges att "om projektet förutsätter att en kraftledning eller kabel placeras utanför

landsvägens vägområde inom skydds- eller frisiktsområdet, ska det för byggandet sökas undantagstillstånd enligt 47 § i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) hos NTM-centralen". Kontaktmyndigheten påpekar att ett undantagstillstånd enligt 47 § krävs när man planerar att placera konstruktioner eller anordningar ovan jord inom landsvägens skydds- eller frisiktsområde.

Sammantagna konsekvenser

För att bedömningen av de sammantagna konsekvenserna skulle vara tillförlitlig hade det varit nödvändigt att uppdatera den förteckning över andra projekt inom influensområdet som presenteras i bedömningsbeskrivningen. De sammantagna konsekvenserna har inte bedömts på ett konsekvent sätt för samtliga typer av konsekvenser, vilket orsakar oklarheter i att uppfatta helhetsbilden.

Rapportering

I de avsnitt i bedömningsbeskrivningen som behandlar ljudförhållanden och landskap används ibland termen "förändringens betydelse" när man uppenbarligen avser "konsekvensens betydelse", vilket leder till oklarheter och försämrar bedömningsbeskrivningens läsbarhet.

5 Kontaktmyndighetens slutsats om projektets betydande miljökonsekvenser

På basis av bedömningsbeskrivningen, responsen under samrådet och sin egen kompletterande granskning lägger kontaktmyndigheten fram följande som sin motiverade slutsats om de betydande konsekvenserna av vindkraftsparken Storböten 2.

I bedömningsbeskrivningen konstateras att projektet inte bedöms ge upphov till betydande miljökonsekvenser. I alternativ ALT-1 bedöms följande negativa konsekvenser som måttliga: konsekvenser för landskapet och kulturarvet, fågellivet och övriga djur, Naturaområden och andra naturskyddsområden samt för människors levnadsförhållanden och trivsel. Bedömningen har gjorts i enlighet med försiktighetsprincipen. Kontaktmyndigheten instämmer i bedömningen av projektets viktigaste konsekvenser och betonar dessutom de sammantagna konsekvenserna av de olika projekten, eftersom det inom projektets influensområde finns flera andra vindkraftsprojekt i drift, under byggnad och under planering.

I bedömningsbeskrivningen konstateras att skillnaderna mellan projektalternativen är mycket små, och därför rekommenderas att det större alternativet ALT-1 genomförs. Kontaktmyndigheten konstaterar dock att projektalternativen skiljer sig åt när det gäller miljökonsekvenser, bland annat i fråga om landskaps- och naturkonsekvenserna, eftersom

vindkraftverken i alternativ ALT-1 är högre och placerade på andra platser än i alternativ ALT-0+.

Landskapskonsekvenserna i alternativen ALT-0+ och ALT-1 har bedömts som måttligt negativa. I projektalternativ ALT-1 planeras vindkraftverk med en totalhöjd på högst 300 meter. Enligt kontaktmyndighetens uppfattning kan vindkraftsprojektet Storbötet 2 påverka områdets landskap i större utsträckning än vad som framgår av bedömningen, särskilt till följd av de sammantagna konsekvenserna. Även om landskapskonsekvenserna har bedömts som lika betydande i båda alternativen, påpekar kontaktmyndigheten att de högre vindkraftverken syns inom ett betydligt större område och blir mer dominerande i landskapsbilden.

Utöver landskapskonsekvenserna framträder särskilt buller- och skuggeffekterna i vindkraftverkens konsekvenser för människornas levnadsförhållanden och trivsel. Enligt bedömningsbeskrivningen överskrider det driftbuller som vindkraftverken ger upphov till i inget av projektalternativen vid bostads- eller fritidsbebyggelse vare sig riktvärdet 40 dBA i statsrådets beslut eller åtgärdsgränserna för lågfrekvent buller i social- och hälsovårdsministeriets förordning om boendehälsa. Kontaktmyndigheten konstaterar att det finns osäkerheter i bedömningen av bullereffekterna, eftersom bullermodelleringarna inte har gjorts för de maximala kraftverkstyperna i projektalternativen. Enligt den modellering av rörliga skuggor som gjorts för projektet orsakar det inte någon betydande skuggstörning, eftersom det i Finland tillämpade svenska riktvärdet – åtta timmar per år eller 30 minuter per dag – inte överskrids vid någon byggnad.

Enligt bedömningsbeskrivningen har projektet, tillsammans med andra vindkraftsprojekt i närområdet, måttliga negativa konsekvenser för häckande och flyttande fåglar när det gäller följande grupper: skogshönsfåglar, rovfåglar, sångsvan, gäss och trana. Ett relativt mångsidigt och betydelsefullt artbestånd, rovfåglarnas revir i närområdet samt läget på skogsgåsens, sångsvanens och havsörnens huvudsakliga flyttstråk eller i deras närhet ökar känsligheten för konsekvenser inom projektets influensområde.

Kontaktmyndigheten konstaterar att större konsekvenser för fågelbeståndet än vad som bedömts dock inte kan uteslutas, eftersom bedömningen delvis innehåller brister och osäkerheter. Bedömningen av projektets konsekvenser för havsörnen har inriktats på allmänna effekter på arten, och bedömningen behöver preciseras genom en revirspecifik granskning där de sammantagna konsekvenserna beaktas. Projekten Storbacken, Vargitmossen, Mörknässkogen, Trollkullen, Storbötet 1 och Dalalandet bildar tillsammans med Storbötet 2 i praktiken en sammanhängande helhet i öst–västlig eller nordost–sydvästlig riktning, som kan ge upphov till omfattande barriäreffekter för flyttfåglarna. När det

gäller flyttfåglar kvarstår osäkerhet i bedömningen av resultaten på grund av den begränsade omfattningen av uppföljningen av fåglarnas flyttning, avsaknaden av uppföljning av nattlig fågelflyttning samt den bristfälliga bedömningen av de sammantagna konsekvenserna.

Konsekvenserna för flygekorren är måttligt negativa i båda projekialternativen, bland annat under byggtiden, eftersom arten har observerats på tre olika platser inom projektområdet. De kärnområden för flygekorre som avgränsats i utredningarna ligger utanför de planerade kraftverksplatserna.

Naturaområdet Paljakanneva–Åkantomossen (SAC FI0800025) gränsar till projektområdets sydöstra hörn. Paljakanneva–Åkantomossen är ett nationellt viktigt högmosse- och aapamyrskomplex som även har betydelse för skyddet av den boreala skogsnaturen. Det närmaste planerade vindkraftverket ligger på ett avstånd av cirka 450 meter från Naturaområdet. NTM-centralen i Södra Österbotten instämmer i den uppfattning som framförs i Naturabedömningen och som den redogör för i sitt utlåtande om bedömningen, nämligen att vindkraftsprojektet Storbötet 2 sannolikt inte äventyrar de naturvärden på grund av vilka Paljakanneva–Åkantomossen har tagits in i Finlands Natura 2000-nätverk och inte heller, med beaktande av de sammantagna konsekvenserna, i betydande grad försämrar Naturaområdets ekologiska struktur och funktionella helhet. Även Forststyrelsen konstaterar i sitt utlåtande om Naturabedömningen att Naturabedömningen för vindkraftsprojektet Storbötet 2 har genomförts på ett ändamålsenligt sätt när det gäller de naturtyper som utgör skyddsgrunden för Naturaområdet Paljakanneva–Åkantomossen, och att det utifrån bedömningen är möjligt att dra slutsatsen att det planerade projektet varken ensamt eller tillsammans med de övriga projekt som behandlats i Naturabedömningen medför betydande konsekvenser för de naturtyper som avses i habitatdirektivet. De privata ägarna till fastigheter inom Naturaområdet har konstaterat att vindkraftverken i projektet byggs för nära naturskyddsområdet och att flyttfåglarna störs.

Motiveringar

Landskapskonsekvenser

Inom projektets närmaste influensområde (2–10 km) finns flera landskapsmässigt eller kulturhistoriskt värdefulla miljöer som är känsliga för förändringar. De mest vidsträckta av dessa är odlingslandskapen i Kimo ådal, kulturlandskapet vid nedre loppet av Lappo å och åkerslätten vid Ekoluoma i Kauhava. Även vardagsmiljöer (fast boende och fritidsboende) är landskapsmässigt känsliga objekt och områden. Inom närinfluensområdet finns det gott om bebyggelse, och på grund av de öppna landskapsrum som är typiska för regionen är även

influensområdena ställvis vidsträckta. Vindkraftverken placeras på ett höjdparti som ligger något högre än de omgivande områdena, vilket innebär att de i teorin kan ses inom ett relativt vidsträckt område. Inom en radie av 5 kilometer från kraftverken finns 183 bostads- eller fritidsbyggnader. De närmaste bebyggelsekoncentrationerna finns i byarna Österby, Gräggas och Pensala cirka två kilometer norr om projektområdet Storbötet 2, och det är dit de största negativa landskapskonsekvenserna riktas. Österby är dessutom en värdefull kulturmiljö på landskapsnivå. Österbottens museum har påpekat att influensområdets karaktär som jordbrukslandskap är en väsentlig del av dess värde som kulturlandskap. Illustrationerna i bilaga 5 som tagits från bildpunkterna 7, 8 och 9 åskådliggör väl karaktären och skalan på landskapskonsekvenserna i de ovan nämnda områdena samt skillnaden mellan projektalternativen.

När det gäller de sammantagna konsekvenserna påpekar kontaktmyndigheten att bebyggelsen norr om projektområdet knappast har några vyer som är fria från vindkraftverk. I bedömningsbeskrivningen konstateras att förändringen i landskapsbilden i vissa riktningar redan har skett genom vindkraftsprojektet Storbötet 1. Kontaktmyndigheten konstaterar att de redan befintliga kraftverk i närområdet emellertid inte minskar projektets landskapskonsekvenser, utan att de skadliga konsekvenserna ökar desto fler kraftverk i som tillkommer i landskapet.

Även områden som används för rekreation är känsliga för förändringar. Vindkraftverkens synlighet i landskapet kan vara en betydande faktor för hur området upplevs som rekreativsmiljö.

Den nyare siktområdesanalysen som behandlas i samband med landskapskonsekvenserna omfattar inte de sammantagna konsekvenserna, vilket kontaktmyndigheten ser som en brist och osäkerhet i bedömningen. Dessutom är bedömningen av landskapskonsekvenserna i alternativ ALT-0+ mycket knapphändig, vilket skapar osäkerhet vid jämförelsen mellan alternativen. Utifrån illustrationerna framträder vindkraftverken i alternativ ALT-1 tydligt mer dominerande i landskapet än i alternativ ALT-0+.

I bedömningsbeskrivningen hänvisas det ofta till trädbeståndets skyddande effekt. Kontaktmyndigheten konstaterar att trädbeståndet inte kan beaktas som en faktor som lindrar landskapskonsekvenserna och att projektets konsekvenser inte kan bedömas som mindre betydande på grund av skogstäckningen. Under vindkraftverkens livscykel kan skogsområdenas täckningsgrad variera avsevärt till följd av skogsbruksåtgärder. Som en åtgärd för att mildra landskapskonsekvenserna har plantering av skyddsskog föreslagits på känsliga områden och kring enskilda gårdsmiljöer. När det gäller lindringsåtgärder borde man ha granskat sådana metoder som den projektansvariga konkret kan genomföra för att minska konsekvenserna.

Det bör dessutom beaktas att landskapsvärdena i ett känsligt objekt kan bygga på den öppna utsikten eller på upplevelsen av rymd. Att skymma utsikten med träd kan således ytterligare försämra landskapets värden.

Miljö- och byggnadsnämnden i Vörå kommun har rekommenderat att det inte planeras något vindkraftverk inom området Storbötet 1 som är högre än de övriga vindkraftverken där. Kontaktmyndigheten understöder detta, eftersom ett enstaka högre vindkraftverk bland lägre verk kan framhävas i landskapet och bryta en enhetlig siluett.

Människors levnadsförhållanden och trivsel

Projektets bullerkonsekvenser har bedömts som lindrigt negativa i båda alternativen. Bullerstörning är dock den konsekvens som särskilt lyfts fram i responsen från samrådet, särskilt med beaktande av de sammantagna konsekvenserna. Även om riktvärdena för buller inte skulle överskridas vid permanent- eller fritidsbebyggelse kan bullret från vindkraftverken enligt kontaktmyndigheten ha betydande konsekvenser för boendetrivseln och områdets användning för rekreation, vilket framgår av de inkomna synpunkterna. Enligt invånarenkäten anses ljudet från vindkraftverken vara projektets mest betydande negativa konsekvens. Den största bullerstörningen (35,4 dB) riktas mot en bostadsbyggnad vid observationspunkt B. Enligt den bullermodelleringen som gjorts för de sammantagna konsekvenserna av de olika projekten överskrids riktvärdet 40 dB vid en enskild fritidsbostad, belägen 3–4 km nordväst om projektområdet i närheten av vindkraftsprojektet Sandbacken. Enligt bedömningsbeskrivningen beror bullerbelastningen vid fritidsbostaden sannolikt på andra vindkraftsprojekt i dess närhet. Kontaktmyndigheten påpekar dock att de osäkerheter som är förknippade med modelleringarna måste beaktas när bullrets spridning bedöms och att de sammantagna konsekvenserna kan ge upphov till större bullerstörningar för bebyggelsen än vad som har förut bedömts.

Förutom för skogsbruk används projektområdet i hög grad för rekreation. I den omedelbara närheten av vindkraftverken överstiger ljudnivån 45 dB(A), vilket kan ha en negativ inverkan på naturupplevelsen och verksamhetens rekreativa värde, så att områdets attraktivitet för rekreation minskar.

Det finns en risk för högre bullernivåer än vad som bedömts, eftersom modelleringen har gjorts med mindre kraftverk än de maximala kraftverkstyper som anges i projektalternativet. I alternativ ALT-1 har vindkraftverket Vestas V172 använts i bullermodelleringen. Kraftverkstypens ljudeffektnivå är 106,9 dB(A). Till de använda utgångsbullernivåerna har därefter lagts till en säkerhetsmarginal på 2 dB(A). Det modellerade kraftverkets navhöjd är 200 meter. I

bullermodelleringen för alternativ ALT-1 har kraftverk med en enhetseffekt på 7,2 MW per verk använts, medan enhetseffekten för de planerade kraftverken enligt bedömningsbeskrivningen är som mest 10 MW per verk. Även om en säkerhetsmarginal på +2,0 dB har lagts till ljudeffektnivån i modelleringen i enlighet med miljöministeriets anvisningar för bullermodellering, medför skillnaden mellan den kraftverkstyp som planerats i projektet och den kraftverkstyp som använts i modelleringen osäkerhet, särskilt för de byggnader där riktvärdena underskrids endast i liten utsträckning.

I bedömningsbeskrivningen konstateras att det råder betydande osäkerhet i bedömningen av bullerkonsekvenserna om man vid genomförandet av projektet väljer en vindkraftverksmodell som ger upphov till avsevärt större bullerpåverkan än den modell som använts i modelleringarna. På rotorbladen hos den turbinmodell som använts i modelleringen finns dessutom en sågtandad bakkant (serration), vilket sänker utgångsnivån för bullret. Kontaktmyndigheten påpekar att bullermodelleringarna i princip borde göras utan lindringsåtgärder, eftersom det inte framgår av bedömningsbeskrivningen om rotorblad med serration kommer att användas i kraftverken när projektet genomförs.

I den fortsatta planeringen av projektet ska man beakta att bullermodelleringarna har gjorts med bullerdämpande lösningar. Kontaktmyndigheten anser att bullerkonsekvenserna av projektet, med beaktande av de osäkerhetsfaktorer som är förknippade med bedömningen, kan medföra mer negativa konsekvenser för människornas levnadsförhållanden och trivsel än vad som uppskattats. Om projektets bullerkonsekvenser i bygglovsskedet avviker från vad som anges i bedömningsbeskrivningen, ska tillståndsmyndigheten i enlighet med 27 § i MKB-lagen utreda om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning fortfarande är aktuellt hos NTM-centralen (från och med den 1.1.2026 Tillstånds- och tillsynsverket) i egenskap av MKB-kontaktmyndighet innan tillstånden beviljas.

Fågelbestånd

I bedömningsbeskrivningen bedömdes vindkraftverkens kollisionsskadebeteckning ha ringa konsekvenser för havsörnen i förhållande till populationens storlek, och rovfågeln bedömdes högst drabbas av måttligt negativa konsekvenser. Enligt modelleringen beräknades havsörnen kollidera med ett kraftverk en gång på 83 år (0,012 individer/år). Det fanns inga skillnader mellan projekialternativen, och kraftverkets inverkan på kollisionsskadebeteckningen i Nykarleby bedömdes som mycket liten utifrån en expertbedömning. Kontaktmyndigheten påpekar att rapporten om kollisionsmodellering för havsörn, som ingår som bilaga till bedömningsbeskrivningen, varken redovisar beräkningarna eller listar alla

parametrar som använts i Band-kollisionsmodellen. Kontaktmyndigheten förutsätter att dessa parametrar presenteras, så att det går att visa hur uppskattningen av antalet kollisioner per år har tagits fram.

I rapporten om kollisionsmodellering för havsörn konstateras att det finns ett känt havsörnsrevir inom Storbötet 2:s influensområde, och att de sammantagna konsekvenserna tillsammans med övriga projekt i området därmed kan vara måttligt negativa för det häckande beståndet. Denna bedömning utvecklas dock inte närmare, och kontaktmyndigheten anser den vara osäker. Kontaktmyndigheten anser att bedömningen av de sammantagna konsekvenserna av vindkraftsprojekten i området borde ha omfattat en granskning av kollisionrisken och effekterna för havsörn på populationsnivå samt en bedömning av vilka konsekvenser projektet har för havsörnsreviret inom projektets influensområde. För havsörnarna behandlas de sammantagna konsekvenserna av vindkraftsprojekten endast i fråga om flyttande havsörnar. De sammantagna konsekvenserna bör preciseras i den fortsatta planeringen av projektet.

Kontaktmyndigheten påpekar dessutom att det inte framgår tydligt av bedömningen vilken observationsmetod som har använts i uppföljningen av havsörn. För örnar rekommenderas en urvalsmetod som särskilt lämpar sig för områden där flera örnar kan förekomma i luften samtidigt. I rapporten om kollisionsmodellering för havsörn konstateras att det vid uppföljningen av dagrovfåglars flygning inom vindkraftsprojektet Vargitmossen i juli–augusti 2024 observerades 12 havsörnsflygningar, även inom området för Storbötet 2. Kontaktmyndigheten påpekar dessutom att observationerna av havsörn under våren inte har beaktats i kollisionsmodelleringen. Kontaktmyndigheten anser att detta kan tyda på att havsörnen rör sig i området mer än vad som framgår av projektets utredning om havsörn.

Konsekvenserna för flyttfåglarna har bedömts som måttligt negativa i båda projektalternativen. Projektet ligger på eller nära flera arters viktigaste nationella flyttstråk. Därför har kontaktmyndigheten krävt att bedömningsbeskrivningen förklarar varför man har nöjt sig med en mindre omfattande uppföljning av fågelflyttningen än vad miljöministeriets anvisningar rekommenderar. Enligt kontaktmyndighetens uppfattning har avvikelserna från miljöministeriets anvisningar inte motiverats tillräckligt i bedömningsbeskrivningen. Kontaktmyndigheten anser att en brist i projektets utredningar om flyttfåglar också är att fåglarnas nattliga flyttning inte har observerats alls. I bedömningsbeskrivningen konstateras att ett betydande antal fåglar flyttar nattetid.

Enligt bedömningsbeskrivningen bildar Storbacken, Vargitmossen, Mörknässkogen, Trollkullen, Storbötet 1 och Dalalandet tillsammans med Storbötet 2 i praktiken en sammanhängande helhet i öst–västlig eller nordost–sydvästlig riktning, som kan ge upphov till omfattande

barriäreffekter för flyttfåglarna. Även om det finns fria flygrutter mellan vindkraftverken och verksamrådena kan projekten tillsammans ge en omfattande barriäreffekt för fåglarna på de viktigaste flyttstråken längs Österbottens kust (sångsvan, skogsgås, havsörn), eftersom de angränsande områdena tillsammans bildar ett större sammanhängande vindkraftsområde. Enligt bedömningsbeskrivningen kan direkta kollisionseffekter inte uteslutas, eftersom det rör sig betydande mängder fåglar inom projektområdet och i dess närområde, särskilt under flyttningstiderna. Kontaktmyndigheten delar uppfattningen att de ovan nämnda vindkraftsprojekten kan ha minst måttliga negativa sammantagna konsekvenser för flyttningen hos gäss, havsörn, trana och sångsvan. Kontaktmyndigheten anser dock att bedömningen av de sammantagna konsekvenserna för flyttfåglarna behöver preciseras och att man bland annat bör bedöma de kollisionsrisker som de sammantagna konsekvenserna av projekten medför.

Enligt bedömningsbeskrivningen påverkar den störning, barriäreffekt, kollisionsrisk och de livsmiljöförändringar som vindkraftverkens drift orsakar sammansättningen av de arter som häckar i området och antalet häckande par måttligt negativt i båda projektalternativen. Konsekvenserna drabbar alla häckande arter som förekommer i området, både arter som är skyddsmässigt beaktansvärda och vanligare häckande arter. Kontaktmyndigheten konstaterar att de påverkningsmekanismer och konsekvenser som riktas mot det häckande fågelbeståndet i huvudsak har identifierats och bedömts på ett korrekt sätt. Kontaktmyndigheten påpekar dock att de kraftiga variationerna i skogshönsbestånden mellan olika år innebär att inventeringar som görs endast under ett år kan ge en missvisande bild av områdets betydelse som häckningsmiljö för arterna. I uggleutredningarna identifierades ett revir för slaguggla. Även uggleutredningen har genomförts under ett enda år, och de slutsatser som dragits utifrån den bör bedömas med försiktighet.

Inom projektets influensområde finns ställvis mycket öppna områden, vilket gör att kraftverksområdena särskilt nattetid syns mycket tydligt i fjärrlandskapet. Denna förändring i naturlandskapet kan medföra negativa konsekvenser särskilt för fågellivet, eftersom vindkraftverkens ljus nattetid fungerar som lockande fixpunkter för flyttande fåglar. Särskilt i dåligt väder har betydande mängder fåglar observerats kollidera med torn som försetts med starka varselljus. Detta bör beaktas vid planeringen av flyghinderljus.

Enligt bedömningsbeskrivningen kan risken för att hönsfåglar kolliderar med vindkraftverkens torn minskas genom att tornens nedre delar målas i en mörkare nyans. I bedömningsbeskrivningen rekommenderas dessutom att buller och annan störning från byggandet begränsas genom att man i så stor utsträckning som möjligt förlägger byggarbetena utanför fåglarnas häckningsperiod, det vill säga till tiden augusti–mars. Att måla ett av

vindkraftverkens rotorblad svart har visat sig minska kollision dödligheten, särskilt för rovfåglar som kolliderar med rotorbladen. Kontaktmyndigheten anser att de föreslagna åtgärderna för att minska vindkraftverkens konsekvenser för fågellivet bör beaktas i den fortsatta planeringen av projektet.

Direktivarter och annan fauna

Konsekvenserna för flygekorren har bedömts som måttligt negativa i båda projekteralternativen. Kontaktmyndigheten instämmer i denna bedömning, men påpekar att förekomsten av revir för flygekorror inte kan uteslutas på basis av uppföljning under endast en vår, eftersom arten är relativt kortlivad och beståndsvariationerna är stora. I enlighet med försiktighetsprincipen bör områden som är potentiella livsmiljöer för arten beaktas i planeringen och bibehållas på en sådan nivå att arten också i framtiden kan återkomma till eller röra sig inom området. I den fortsatta planeringen av projektet ska eventuella vägförbättringar och grävning av kabelkanaler i flygekorrens livsmiljöer eller i deras närhet planeras så att åtgärderna inte försämrar flygekorrens föröknings- och rastplatser.

Enligt bedömningsbeskrivningen ligger projektområdet inom utbredningsområdet för samtliga stora rovdjur som förekommer i vårt land. De stora rovdjuren bedömdes drabbas av måttligt negativa störningseffekter både under byggskedet och under driften. Även de sammantagna konsekvenserna för de stora rovdjuren bedöms enligt försiktighetsprincipen vara måttligt negativa. Enligt bedömningsbeskrivningen kan konsekvenserna för faunan mildras genom att begränsa byggåtgärderna till ett så litet område som möjligt och genom att förlägga dem utanför djurens fortplantningsperiod. Kontaktmyndigheten instämmer i detta och konstaterar att byggarbetena ska tidsplaneras så att de utförs utanför djurens fortplantningsperiod.

Sammantagna konsekvenser

Enligt bedömningsbeskrivningen bedöms de sammantagna konsekvenserna för fågellivet och faunan vara måttligt negativa. De sammantagna konsekvenserna för människors levnadsförhållanden och trivsel bedömdes som lindrigt negativa som helhet, utgående från bedömningarna av buller, rörliga skuggor och landskapskonsekvenserna. Kontaktmyndigheten anser att de sammantagna konsekvenserna för människors levnadsförhållanden och trivsel är större än så, eftersom det inom en radie på 10 kilometer från projektområdet finns upp till 12 vindkraftsprojekt i drift, under byggnad eller under planering i Vörå och Nykarleby. Vindkraftverkens sammantagna konsekvenser kommer att påverka landskapet mer än vad som hittills har bedömts. När det gäller de sammantagna bullereffekterna innehåller bedömningen osäkerheter, och

bullret kan ge upphov till mer negativa sammantagna konsekvenser än vad som nu har uppskattats. De sammantagna konsekvenserna för fågellivet drabbar särskilt flyttfåglarna och havsörnen.

Konsekvenser för Naturaområdet (utlåtandena i sin helhet som bilaga)

Forststyrelsen

Forststyrelsen anser att Naturabedömningen för vindkraftsprojektet Storbötet 2 har genomförts på ett ändamålsenligt sätt när det gäller de naturtyper som utgör skyddsgrunden för Naturaområdet Paljakanneva–Åkantmossen, och att det utifrån bedömningen är möjligt att dra slutsatsen att det planerade projektet varken ensamt eller tillsammans med de övriga projekt som behandlats i Naturabedömningen medför betydande konsekvenser för de naturtyper som avses i habitatdirektivet.

I den Naturabedömning som tagits fram granskas, utöver naturtyperna, även de fågelarter som förekommer i området och som nämns i Natura-datablanketten för Paljakanneva–Åkantmossen eller i NATA-bedömningen, men som dock inte ingår i Naturaområdets skyddsgrunder. När det gäller konsekvenserna för fågellivet är bedömningen mycket allmänt hållen och uppvisar brister både i fråga om underlagsdata och i hur verkningsmekanismerna har beaktats. Forststyrelsen har lyft fram dessa brister i sitt utlåtande om bedömningsbeskrivningen för vindkraftsprojektet Storbötet 2, där Forststyrelsen har sett ett behov av att komplettera bedömningen av konsekvenserna för fågellivet.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten, naturskyddsenheten

På basis av de uppgifter och verkningsmekanismer som presenteras i Naturabedömningen instämmer NTM-centralen i Södra Österbotten i den i bedömningen framförda uppfattningen att projektet Storbötet 2 sannolikt inte har någon betydande påverkan på de naturtyper som utgör skyddsgrunden för Naturaområdet Paljakanneva–Åkantmossen. De grunder som läggs fram i bedömningsbeskrivningen, de separata utredningarna och Naturabedömningen är detaljerade, ändamålsenliga och baserade på vetenskaplig kunskap, och konsekvenserna bedöms därför varken vara sannolika eller betydande.

NTM-centralen instämmer i huvudsak i den uppfattning som framförs i Naturabedömningen att projektet Storbötet 2 inte har några betydande konsekvenser för de typiska arter som hör till de naturtyper som utgör områdets centrala skyddsgrunder, eller att konsekvenserna högst är mycket små (tillfällig bullerstörning under byggskedet). I Naturabedömningen konstateras att de artspecifika konsekvenserna för naturtypernas typiska arter har bedömts för de arter som finns i bilaga I till

fågeldirektivet. NTM-centralen påpekar dock att konsekvenserna inte har bedömts för en sekretessbelagd art som förekommer i Naturaområdet.

NTM-centralen instämmer inte fullt ut i den slutsats om de sammantagna konsekvenserna för fågellivet som läggs fram i Naturabedömningen. NTM-centralen konstaterar att även om ett enskilt projekt inte har några betydande försämrande konsekvenser för de typiska arter som hör till de naturtyper som utgör områdets skyddsgrunder, kan de sammantagna konsekvenserna av flera vindkraftsprojekt i närområdet leda till betydande försämrande effekter, till exempel för fågelarter som rör sig över ett större område. NTM-centralen konstaterar dock att Naturabedömningen lägger fram tillräckliga grunder för bedömningen att de typiska fågelarter som hör till de naturtyper som utgör de centrala skyddsgrunderna för Naturaområdet Paljakanneva–Åkantmossen sannolikt inte drabbas av betydande försämrande konsekvenser. Om byggandet innefattar arbetsmoment som ger upphov till kraftigt impulsartat buller, såsom sprängning eller pålning, bör byggarbetena förläggas utanför häckningsperioden (15.4–31.7) för att förebygga negativa effekter på fågellivet.

Övriga effekter

Enligt bedömningsbeskrivningen bedöms konsekvenserna för mer känsliga naturtyper vara större i alternativ ALT-0+, och något mer skog behöver röjas under vägarna än i alternativ ALT-1. Kontaktmyndigheten anser att genomförandealternativ ALT-1 är något bättre än ALT-0+ med avseende på konsekvenserna för vegetationen och naturtyperna.

Kontaktmyndigheten påpekar att kraftverksplatserna i den fortsatta planeringen ska utformas så att alla identifierade värdefulla naturobjekt bevaras i sin helhet, särskilt hotade och sårbara naturtyper.

Enligt bedömningsbeskrivningen har båda projektalternativen bedömts ge upphov till lindrigt negativa konsekvenser för ytvatten. Kontaktmyndigheten anser att bedömningen av konsekvenserna för ytvatten i huvudsak är riktig. Bedömningen innehåller dock osäkerheter som försvårar bedömningen av ytvattenkonsekvenserna. Till exempel har det inte presenterats någon bedömning av hur utbyte av jordmassor eller dränering av området inverkar på ytvatten. Kontaktmyndigheten påpekar att byggande särskilt på torvmarker ger upphov till utsläpp till ytvatten när man måste göra utbyte av jordmassor och dränering (dikning). Dikningens konsekvenser, i synnerhet på torvmark, är inte begränsade till byggtiden utan kan kvarstå i årtionden när torven bryts ned långsamt.

Ytvattenkonsekvenser kan också uppstå genom olika projekts sammantagna konsekvenser, eftersom dikning av torvmarker har långvariga konsekvenser för vattendragen. Även om projektets ytvattenkonsekvenser delvis gäller dikesnätet, transporteras särskilt löst

humus och lösliga näringsämnen långt nedströms. Kontaktmyndigheten påpekar i enlighet med försiktighetsprincipen att man vid placeringen av vindkraftverken måste säkerställa att suspenderat material och jordmaterial inte hamnar i diken vare sig under byggskedet eller under driften.

Om det i området görs tilläggsdikningar eller istandsättningsdikningar och/eller grundvattennivån sänks, ska en dikningsanmälan lämnas in så att NTM-centralen (fr.o.m. 1.1.2026 Tillstånds- och tillsynsverket) kan bedöma eventuella konsekvenser för vattendragen och behovet av vattentillstånd.

6 Frågor som bör beaktas i den fortsatta behandlingen av projektet

Bedömningsbeskrivningen och denna motiverade slutsats från kontaktmyndigheten ska bifogas tillståndsansökan för projektet. Tillståndsmyndigheten får inte bevilja tillstånd att genomföra projektet eller fatta något annat motsvarande beslut innan den fått tillgång till bedömningsbeskrivningen och den motiverade slutsatsen. Den motiverade slutsatsen ska bifogas tillståndsbeslutet och resultaten av de samråd som berör bedömningen ska beaktas på ändamålsenligt sätt i beslutet. I beslutet ska det framkomma hur bedömningsbeskrivningen och den motiverade slutsatsen har beaktats.

Tillståndsmyndigheten ska försäkra sig om att den motiverade slutsatsen är uppdaterad i samband med att beslut fattas om tillståndsärendet. Innan tillståndsärendet blir aktuellt kan den projektansvariga vid behov begära att kontaktmyndigheten framför sin syn på om den motiverade slutsatsen är uppdaterad. Behovet av att uppdatera den motiverade slutsatsen kan bli aktuellt till exempel om projektet har ändrats eller om det gått en lång tid sedan bedömningen.

7 Inlämnande av motiverad slutsats och information om detta

Kontaktmyndigheten skickar sin motiverade slutsats och kopior av de utlåtanden och åsikter om bedömningsbeskrivningen som kontaktmyndigheten erhållit till den projektansvariga.

Den motiverade slutsatsen lämnas samtidigt för kännedom till myndigheter som handlägger projektet, kommuner inom influensområdet, landskapsförbunden och andra behöriga myndigheter.

Den motiverade slutsatsen samt de utlåtanden och åsikter som erhållits finns till påseende på miljöförvaltningens webbplats på adressen:

<http://www.ymparisto.fi/storbotet2-tuulivoima-YVA>

samt på myndighetens webbplats under 30 dagar på adressen www.ely-

keskus.fi/kuulutukset/etela-pohjanmaa

till och med 31.12.2025 och från och med 1.1.2026 på adressen
www.lvv.fi > Aktuellt.

8 Prestationsavgift, fastställande av den och möjlighet att överklaga avgiften

Prestationsavgiften är 6200 euro.

Avgiften som tas ut för utfärdande av kontaktmyndighetens utlåtande har fastställts i enlighet med avgiften för begränsade projekt (arbetstid 7 – 13 dagsverken). Avgiften fastställs enligt förordningen om NTM-centralernas avgifter.

En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts vid fastställande av avgiften för den motiverade slutsatsen kan yrka på rättelse hos NTM-centralen inom sex månader från dagen då denna motiverade slutsats gavs.

9 Bestämmelser som tillämpats

Lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) 19 och 23 §

Statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (277/2017) 4 §

Lag om grunderna för avgifter till staten (150/1992), 8 §

Statsrådets förordning (794/2024) om närings-, trafik- och miljöcentralernas samt utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer 2025 2 §.

Ärendet har behandlats inom ansvarsområdet för miljö och naturresurser vid NTM-centralen i Södra Österbotten.

Ärendet har föredragits av överinspektör Isla Hämäläinen och avgjorts av gruppchef Elina Venetjoki.

Detta dokument har godkänts/undertecknats i ämbetsverkets elektroniska ärendehanteringssystem. Anteckningen om godkännandet finns på handlingens sista sida.

10 Bilagor

Bilaga 1 NTM-centralen i Södra Österbotten, utlåtande enligt 35 § 2 mom. i naturvårdslagen om bedömningen av konsekvenserna för Naturaområdet, vindkraftsprojektet Storbötet 2, Storbötet Vind 2 Ab, Vörå och Nykarleby

Bilaga 2 Forststyrelsens utlåtande enligt 35 § i naturvårdslagen om bedömningen av vindkraftsprojektet Storbötet 2:s konsekvenser för Naturaområdet Paljakanneva–Åkantmossen (FI0800025, SAC)

Bilaga 3 Utlåtanden från privata fastighetsägare inom Naturaområdet

Bilaga 4 Utlåtanden och åsikter som lämnats om bedömningsbeskrivningen

Bilaga 5 Anvisning för begäran om omprövning av avgiften

Sändlista

Storbötet Vind 2 Ab

Sitowise Oy

Vörå kommun

Nykarleby stad

För kännedom

Instanser som ombetts lämna utlåtande

ANVISNING FÖR BEGÄRAN OM OMRÖVNING AV AVGIFT

Myndighet, av vilken omprövning begärs

Omprövning av ett beslut som gäller avgift får begäras skriftligt av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (NTM-centralen).

I och med statens regionförvaltningsreform ska omprövning begäras av Tillstånds- och tillsynsverket från och med 1.1.2026.

Myndighet, till vilken omprövningsbegäran skickas och tidsfrist för omprövningsbegäran

En begäran om omprövning av avgift för behandling av ett ärende skickas till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (från 1.1.2026 Tillstånds- och tillsynsverket) inom sex (6) månader från att avgiften har påförts. Dagen för delgivning räknas inte in i tidsfristen för omprövningsbegäran. Om den sista dagen av tiden för begäran av omprövning infaller på en helgdag, lördag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommaraftonen, fortsätter tidsfristen för omprövning även följande vardag.

I omprövningsbegäran ska anges

- vilket beslut omprövningsbegäran gäller
- hurdan omprövning som begärs (till vilka delar omprövning begärs i beslutet och vilka ändringar som begärs)
- på vilka grunder omprövning begärs
- namn och hemkommun för personen som begär omprövning
- postadress och telefonnummer, till vilka meddelanden i ärendet kan skickas till den som begär omprövning.

Om omprövningsbegäran talas för av hans lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har gjort upp omprövningsbegäran, skall i begäran om omprövning även uppges namn och hemkommun för denna person. Omprövningsbegäran, den lagliga företrädaren eller ombudet skall underteckna omprövningsbegäran.

Till omprövningsbegäran bifogas

- beslutet i original eller som kopia, i vilket omprövning begärs,
- handlingar som omprövningsbegäran åberopar till stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten
- till omprövningsbegäran bifogar ombudet en fullmakt (En advokat och ett allmänt rättsbiträde skall dock förete fullmakt endast om omprövningsmyndigheten bestämmer så).

Tillställande av omprövningsbegäran

Omprövningsbegäran ska tillställas registraturen hos omprövningsmyndigheten. Begäran om omprövning kan lämnas in personligen eller med anlitande av ombud. På eget ansvar kan den också skickas per post, e-post eller med bud. Omprövningsbegäran ska vara myndigheten till handa senast den sista dagen av tidsfristen för begäran av omprövning före tjänstetidens utgång. Noggrannare bestämmelser om att skicka in begäran om omprövning per e-post finns i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Kontaktuppgifter till och med 31.12.2025

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten Ansvarsområdet för miljö och naturresurser

besöksadress:
Alvar Aallon katu 5, SEINÄJOKI
Wolffskavägen 35, VASA
Långbrogatan 15, KARLEBY
Öppet: klockan 8.00–16.15

postadress:
PB 156, 60101 SEINÄJOKI
PB 262, 65101 VASA
PB 77, 67101 KARLEBY

telefon: 0295 027 500
e-post: registratur.sodraosterbotten@ntm-centralen.fi

E-tjänster och blanketter: www.ntm-centralen.fi

GENVÄGAR > E-tjänster och blanketter > NTM-centralernas allmänna elektroniska ärendebblankett för företag, föreningar och verksamhetsutövare. Punkterna märkta med asterisk är obligatoriska. T.ex. en skannad blankett kan skickas via e-tjänsten.

Kontaktuppgifter från 1.1.2026

Tillstånds- och tillsynsverket

besöksadress:
Yliopistonkatu 38, Tammefors

postadress:
PB 20, 13035 LVV

telefon: 0295 254 000 (växel)
e-post: kirjaamo@lvv.fi